

Dokumentin sisältö

Osa I: VALTUUSTOKAUDEN 2017-2021 SUUNNITTELU

...1 Naantalin Hyvinvointisuunnitelma 2017-2021: Vuosittainen raportointi 2018-2019

OSA II VALTUUSTOKÄSITTELY

Liite 1: Lisäselvitys suunnitelmataulukon toteutumista 09/2019 mennessä

Liite 2: Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat

Liite 3: Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Liite 4: Indikaattorien osoittama hyvinvointi

Osa I: VALTUUSTOKAUDEN 2017-2021 SUUNNITTELU

1 Naantalin Hyvinvointisuunnitelma 2017-2021: Vuosittainen raportointi 2018-2019

Naantali 2021:

Lapsille, nuorille ja perheille moniammatillista palvelua ennakoivasti!

Työikäiset työkuuntoon!

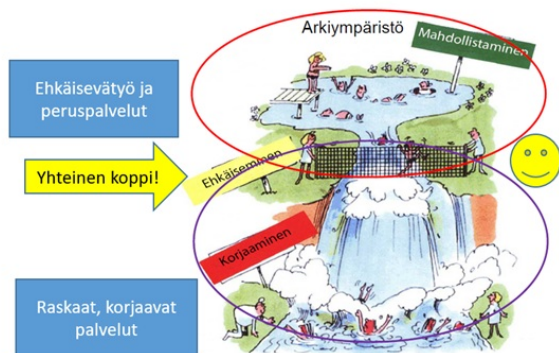
Ikäihmiset osallisiksi!

Vapaa-ajalle kehon ja mielen palvelut!

Naantalissa ihmisen on hyvä asua ja olla!

Kunta voi yhtä hyvin kuin sen asukkaat. Päätöksiä kuntalaisten hyvinvoinnin eteen tulee tehdä niin, että ne lisäävät hyvinvointia, ehkäisevät ongelmien kehittymistä ja pitävät kunnan elinvoimaisena. Jatkuvasti muuttuvassa kunnan toimintakentässä tulee huomioida ja kuulostella myös kuntalaisten muuttuvia tarpeita ja toiveita.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä kavennetaan hyvinvointi- ja terveyseroja, ylläpidetään ja parannetaan hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta ja toimintakykyä, ehkäistään syrjäytymistä, osattomuutta, tapaturmia ja sairauksia. Tärkeää on kohtaaminen, yksilötasolla, ihminen ihmisen kanssa. Yhteistyötä eri toimialojen ja toimijoiden välillä tuleekin tehdä laaja-alaisesti ja yksilöllisiin palvelutarpeisiin vastaten kohtamista kunnioittaen niin arjessa kuin vapaa-ajalla. Peruspalveluiden ennaltaehkäisevässä työssä on laaja vastuu eri toimijoilla. Ennaltaehkäisevällä työllä voidaan vähentää raskaiden, pitkäaikaisten ja kustannuksia lisäävien korjaavien palveluiden käyttöä.

Naantalissa palvelut ovat hyvällä tasolla, mutta aina on kehitettävää. Valtuustokaudelle 2017-2021 on valittu viisi strategista teemaa ja 21 tavoitetta. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain talouden seurannan yhteydessä Hyvinvointikoordinaattorin toimesta ja uudistetaan aina valtuustokausittain. Toteutumukset kirjataan vuosittain vuosiraportin suunnitelmataulukkoon. Vuosiraportoinnissa on otettu huomioon 09/2019 mennessä toteutuneet toimenpiteet.

Vuosiraportin liitteenä löytyvät seuraavat selvitykset:

- Lisäselvitys suunnitelmataulukon toteutumista 09/2019 mennessä (Liite 1)
- Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat (Liite 2)
- Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset (Liite 3)
- Indikaattorilistaus ja niiden osoittama hyvinvointi (Liite 4)

Miten Naantali ja sen kuntalaiset voivat tällä hetkellä?

Indikaattorit osoittavat niin hyvinvointia, ongelmia kuin pahoinvointia. Näin pystytään tunnistamaan millaisia palveluita kuntalaiset tarvitsevat. On keskeistä muistaa, että merkittävä osa kuntalaisista voi hyvin.

Naantalin vertailukunniksi on valittu Kaarina, Lieto, Raisio ja Turku. Lisäksi tietoja verrataan Varsinais-Suomen maakunnan sekä koko maan tilanteeseen. Hyvinvointikertomuksen liitteenä kuvataan hyvinvointi-indikaattorit. Osa indikaattoreista on arvotettu. Tällöin punainen väri viittaa kielteiseen kehitykseen ja vihreä väri myönteiseen. Muutos on sitä suurempi mitä paksumpi kehä muutosprosentin ympärillä on. Indikaattoreiden osalta käytetään uusinta saatavilla olevaa tietoa, joka on vuoden 2017, 2018 tai 2019 tilanne.

Eri osa-alueen indikaattoreista on nostettu vuosiraporttiin positiivisia suuntauksia (2-3) ja tärkeitä kehittämiskohteita (2-3), jotka on avattu alla.

Talous ja elinvoima

Naantalin saamat valtionosuudet ovat vähentyneet, mutta Naantalin verotulot ovat olleet kasvussa ja ovatkin asukasta kohti selkeästi paremmat kuin koko maassa, maakunnassa sekä verrokkikunnissa.

Naantalin huoltosuhde (ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa työikäistä kohti) on edelleen heikentynyt. Tämä johtuu suurelta osin ikäihmisten määrän kasvusta ja toisaalta alhaisesta syntyvyydestä).

Naantali on kuitenkin menestynyt hyvin kuntien välisessä nettomuutossa.

Tuloeroja kuvaava gini-kerroin on kasvanut, ja se on selkeästi yli maakunnan keskiarvon, myös koko maan keskiarvon yläpuolella.

Rikollisuus on kuitenkin vähentynyt ja asunnottomuutta ei juurikaan esiinny.

Vaikka päihteiden käyttö on vähentynyt, on huumausainerikollisuus ollut kasvussa.

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Opettajat ovat usein kiinnostuneita, mitä oppilaille kuuluu.

Pienituloisuusaste on laskenut Naantalissa. Kunnan tarjoaman varhaiskasvatuspalveluiden käyttöaste on kasvanut. Kokopäivähoidossa olevien lasten (1-2 -vuotiaa ja 3-5-vuotiaat) lukumäärä on positiivisessa kasvussa. Tämä kertoo mahdollisesti siitä, että vanhempien työllistyminen Naantalissa on parempaa. Vertailukuntiin verrattuna esimerkiksi Liedossa huoltosuhde on parempi ja työikäisiä enemmän kuin Naantalissa.

Keittämiskohteita ovat yksinäisyyden, kiusaamisen ja uupumuksen sekä stressin ennaltaehkäiseminen. Esimerkiksi 4.-5.luokkalaisista 0,6% luokan oppilaista tuntee itsensä yksinäiseksi. Tarkoittaen, että jokaisessa luokassa on yksinäisiä lapsia. Esimerkiksi ryhmäytymiseen tulisi puuttua tarpeeksi ajoissa. Yksinäisyyden kokemus kasvaa eli ilmiö laajenee, kun ikää tulee lisää. Vertailukuntiin verrattaessa Naantalin luvut ovat kuitenkin pienimmät.

Alakoulussa kiusaaminen on suurempaa tällä hetkellä kuin yläkouluissa. Tilanne on ollut aiemmin toisinpäi. Esimerkiksi KiVa-koulutunteja on pidetty aktiivisesti 4.-5.luokkalaisille.

Nuoret ja nuoret aikuiset

Positiivisena nähdään erikoissairaanhoidon avohoitokäyntien kasvu (vaikka onkin kasvanut) ja samalla laitoshoidon laskun, koska tavoitteena on lisätä avohoidon ja jatkossa perusterveydenhuollon tukitoimien määrää yhteistyössä avopediatri-toiminnan kanssa.

Toinen positiivinen asia on nuorisotyöttömyyden lasku pitkällä aikavälillä, vaikka kuntavertailussa Naantali ei ole kärjessä.

Koulukiusaaminen ja yksinäisyyden tunne nousivat myös tässä ikäluokassa, ja luvut ovat kasvussa. Huolestuttavaa on myös se, että ei yhtään läheistä ystävää indikaattorit ovat kasvussa.

Työikäiset

Positiivisena nähdään työttömyyden lasku (kts. myös lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet).

Ikäihmiset

Ikäihmisten palvelurakennetta kuvaavat indikaattorit ovat tärkeitä koska ne perustuvat valtakunnallisiin suosituksiin ikäihmisten eri palvelujen kattavuuksista. Näitä indikaattoreita on yhteensä 5, ja nämä samat kattavuudet arvioidaan aina talousarviossa sekä raportoidaan tilinpäätöksessä.

Täyttä kansaneläkettä ja toimeentulotukea saaneet 65 v. täyttäneet kuvaavat taloudellista tilannetta, jolla on oma vaikutuksensa turvallisuuden kokemukseen ja siten myös hyvinvointiin.

Hyvinvointisuunnitelman vuosiraportin vastuutahot ja laatijat:

- Perusturvajohtaja Iiro Pöyhönen (pj.)
- Yliääkäri Kristian Kallio
- Johtava hoitaja Hannele Nikander-Tuominen
- Hoito- ja vanhuspalvelujen johtaja Taina Lahtiola
- Aikuissosiaalityön päällikkö Nina Peltola
- Perhepalveluiden päällikkö Liisa Hankavuori
- Talouspäällikkö Airi Laurila
- Sivistystoimenjohtaja Kimmo Kuusimäki
- Varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Rantala
- Vapaa-aikapäällikkö Eija Laurila
- Museonjohtaja Anne Sjöström
- Johtava rehtori Vesa Malin
- Johtava koulupsykologi Cecilia Forsman
- Yhdyskuntatekniikan päällikkö Mika Hirvi
- Soveltavan liikunnan ohjajaa ja hyvinvointikoordinaattori Heidi Suominen

Suunnitelmataulukko

Lapsille, nuorille ja perheille moniammatillista palvelua ennakoivasti!

--	--	--	--	--

Tavoite	Toimenpiteet	Resurssit ja vastuutahot	Arviointimittarit	Toteutunut 09/2019 mennessä
1. Varhaisen tuen toimintamalli poikkihallinnollisena yhteistyönä	Suunnittelun jalkautus Neuvolat, varhaiskasvatus, perhepalvelut ja koulut ohjaavat perheitä varhaisessa vaiheessa palveluiden piiriin	Aikaresurssin varaaminen nykyisille työntekijöillä: Selkeä vastuunjako Perhepalvelut varhaiseen tukeen	<ul style="list-style-type: none"> Jokainen työntekijä on koulutettu Osaaminen on todennettu Työntekijöiden perusinterventio-osaamisen lisääminen Kouluterveyskysely/ hyvinvoinnin kartta toimii 2019 	<ul style="list-style-type: none"> Varhaisen tuen malli käynnistynyt varhaiskasvatuksen, neuvolan ja lapsiperheiden sosiaalityön yhteistyönä Lapsiperheiden sosiaalityön palvelutarpeen arvioinnin prosessia ja sisältöjä on selkeytetty Työntekijöille on järjestetty koulutusta Koulukuraattorit (3) ja koulupsykologit (3) nimetyillä kouluillaan Hyvinvointikartta käytössä Lukiassa lisätty erityisopettajaresurssia ja aloitettu Liikkuva opiskelu -hanke Kouluterveyskysely 2018 ja 2019
2. Perheiden kohtaaminen	<ul style="list-style-type: none"> Perhetalot ja kirjastot kohtaamispaikoiksi Työntekijöitä koulutetaan perheiden osallistamiseen Työntekijöiden perusinterventio-osaamisen lisääminen 	<ul style="list-style-type: none"> KuntO-ryhmä (LAPE-ohjausryhmä) SISOTE (Sivistys, sosiaali ja terveysterveystoimet) 	<ul style="list-style-type: none"> Kohtaamispaikat toteutettu Lasten ja nuorten psykiatrisen avohuollon käytön määrä 	<ul style="list-style-type: none"> Osittainen toteutuminen 2018-2019, suunnitelmat etenevät Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ≠ ParasPerhetalo -hanke käynnistynyt Lukion opettajille järjestetty koulutusta nuorten mielenterveysongelmista ja erilaisten oppijoiden kohtaamisesta
3. Lapsiperheiden kotipalvelun lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> Moniammatillisesti Matala kynnyks Parisuhteen tukeminen Yhteistyö 3.sektorin kanssa Perheiden varhaisen tuen tarpeen havainnoiminen kotipalvelun kautta 	<ul style="list-style-type: none"> Perhepalvelut Palvelusetelit Työntekijät 	<ul style="list-style-type: none"> Erotilastot pilottikokeiluna Kouluterveyskysely 	<ul style="list-style-type: none"> Sosiaali- ja terveystoimi tarjoaa perheille uusperheneuvontaa Lapsiperheiden kotipalvelua on kehitetty Varhaisen tuen tiimin kehittämisen osana (ks. edellä) Lapsiperheiden kotipalvelun

				<p>resurssia on 4/2019 kokeiluluontoisesti lisätty yhdestä kahteen työntekijään</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palvelusetelit eivät ole käytössä
4. Perhetyön jalkauttaminen varhaiskasvatukseen	<ul style="list-style-type: none"> • Terveydenhoitaja, Varhaiskasvatuksen työntekijä ja perhetyöntekijä yhteistyössä varhaiskasvatuksen perheille 	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatus • Sosiaali- ja terveystalot 	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakaskyselyt • Lastensuojelutoimien määrää 	<ul style="list-style-type: none"> • Varhaisen tuen tiimi ja palvelut toteutunut (kts. Varhaisen tuen tiimi aiemmin) • Varhaiskasvatuksessa aloittanut perheohjaaja • Perhetalot kohtaamispaikoiksi kaiken ikäisille, suunnittelu käynnistynyt 2018. Toimintaa koordinoi Maarit Paloluoma
5. Lukeminen ja liikkuminen	<ul style="list-style-type: none"> • Etsivä liikunnan ohjaaja • Matalan kynnyksen harrastuspalvelut • Kirjasto ja koulu yhteistyössä lukupiireissä • Toimintakulttuurin muutos 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjasto • Koulu • Nuorisopalvelut • Liikuntapalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> • MOVE • PISA • Kouluterveyskysely 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjaston, kulttuurin ja liikunnan yhteistyö käynnistynyt • Lukion ja liikuntapalveluiden yhteistyö käynnistynyt • Naantalin Harrastetakuutoimintamalli käytössä 2018 alkaen, ohjausryhmä perustettu 2019 • Etsivä liikunnanohjaaja aloittanut yläkouluissa 2018 • AP/IP toiminnassa toteutettu lukeminen ja liikkuminen -teemoja

Työikäiset työkuntoon!

Tavoite	Toimenpiteet	Resurssit ja vastuutahot	Arviointimittarit	Toteutunut 09/2019 mennessä
1. Yhteisöllisyyden lisääminen ja nuorten työikäisten syrjäytymisen ehkäisy.	<ul style="list-style-type: none"> • Aikuisuuteen valmentaminen. • Yhteistyö 3.sektorin kanssa tavoitteena vapaaehtoistoiminnan ja vuorovaikutteisten kanavien 	<ul style="list-style-type: none"> • Työllistämispalvelut ja työpajatoiminta • Moniammatillisesti • Etsivä nuorisotyö 	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutuksen ulkopuolelle jääneet • Nuorisotyöttömyys 	<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoistyö.fi käytössä (koordinointi Anu Anttila) • Etsivä nuorisotyö -toimintaa järjestetty koko vuoden,

	lisääminen.			asiakkuuksia 42 <ul style="list-style-type: none"> Vapaaehtoisia lukijoita kirjaston koordinoimana Birgittakodissa, vapaaehtoiset lukevat vanhuksille
2. Työikäisten hyvinvointia edistävästä palveluista tiedottaminen avoimesti ja julkisesti.	<ul style="list-style-type: none"> Chat-palvelu ihmisten käytössä, josta voi helposti kysyä palvelua/tukea. Palveluiden markkinoinnin kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Moniammatillinen vastuu - Kehitetään 2017-2020 	<ul style="list-style-type: none"> Onko saavutettu systemaattinen viestintä? Viestintäsuunnitelma laadittu 	<ul style="list-style-type: none"> Verkkopalveluudistus toteutunut 2019 Viestintäsuunnitelma laadittu 2019 Maakunnallinen Chat-käytössä ikäihmisten palveluissa Yleinen Chat-palvelu ei käytössä
3. Kaupungin palveluiden tavoitettavuus laajenee.	<ul style="list-style-type: none"> Palveluita tarjotaan kuntalaisten tarpeen mukaan myös virka-ajan ulkopuolella - mm. hammahuolto, perhepalvelut. Varhaiskasvatusta tarjotaan joustavasti 	<ul style="list-style-type: none"> Toimialat palveluiden mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> Tuotetut palvelut ja niistä saatu palaute, käyttäjämäärät 	<ul style="list-style-type: none"> Palvelut joustavia Terveyspalveluissa akuutit vaivat hoidetaan virka-ajan ulkopuolella yhteistyössä VSSHP:n kanssa Varhaiskasvatuksen avoimien palveluiden toiminnot ovat lisääntyneet mm. saariston alueen perhekerho ja puistotoiminta. Lapsiparkkitoiminta aloitettu 2019

Ikäihmiset osallisiksi!

Tavoite	Toimenpiteet	Resurssit ja vastuutahot	Arviointimittarit	Toteutunut 09/2019 mennessä
1. Palvelutarpeeseen vastaaminen.	<ul style="list-style-type: none"> Geriatrinen Riittävät resurssit, jatkuva tarkastelu, aktiivintikäynnit Moniammatillinen geriatrinen arviointiyksikkö 	<ul style="list-style-type: none"> SOTE 	<ul style="list-style-type: none"> Toimintakyky 	<ul style="list-style-type: none"> Ikäystävällinen strategia laadittu RAI-toimintakykymittaria on otettu käyttöön kotihoidossa Geriatrinen vakanssi perustettu 2019 Kotihoidon resurssia vahvistettu 2019 Geriatrinen arviointi- ja kuntoutusyksikkö suunniteltu käynnistettäväksi tk-osastolla syksyllä 2019 laaja-alaisen ikäihmisten

				kuntoutuksen varmistamiseksi <ul style="list-style-type: none"> Kotikuntoutukseen resurssoidaan lisää vuonna 2020 (TAsesitys)
2. Aktiivinen vanhuus.	<ul style="list-style-type: none"> Osallistaminen, vanhuksien oman äänen kuuleminen Kotikuntoutustiimi 	<ul style="list-style-type: none"> Etsivä, jalkautuva vanhustyö 3.sektori 	<ul style="list-style-type: none"> Tehostetun palveluasumisen asumisaika 	<ul style="list-style-type: none"> Kotikuntoutustoiminta ja kotisairaala vakinaistettiin 2018 Seniorikortti 65+ käytössä Liikuntaryhmiä liikuntapalveluiden koordinoimana sekä Tanssikummitoimintaa kulttuuripalveluiden koordinoimana kotihoitoryhmissä kanta- ja saaristo-Naantalissa Vertaisliikuttajat ja seurayhteistyönä toteutetut liikuntaryhmät sekä järjestöjen järjestämät ryhmät Liikuntaraati ikäihmisille syksyllä 2018
3. Ikäihmisten omaisten huomioonottaminen palveluiden suunnittelussa.	<ul style="list-style-type: none"> Kyselyt, palautteet 	<ul style="list-style-type: none"> SOTE 	<ul style="list-style-type: none"> Kysely 	<ul style="list-style-type: none"> TAK-kyselyt käsitelty yksiköittäin alkuvuodesta 2018 TAK-kysely toteutetaan loppuvuodesta 2019
4. Uudet ja erilaiset innovatiiviset asumismuodot.	<ul style="list-style-type: none"> Suunnitellaan ja kehitetään yhteisöasumista, tukiasumista, tekniikan hyödyntämistä. 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyössä hoito- ja vanhuspalvelut sekä tekniset palvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Työryhmän arvio 	Tilatarveselvityksen yhteydessä vuonna 2020. D-talon konsepti Asiakasneuvonta
5. Yksinäisyyden kokemuksen vähentäminen.	<ul style="list-style-type: none"> Asukaskyselyt, liikunta- ja kulttuuripalvelut lähelle ikäihmisille 	<ul style="list-style-type: none"> Kaikki toimialat 	<ul style="list-style-type: none"> Kysely, tutkimus 	<ul style="list-style-type: none"> Voimaa vanhuuteen yhteishanke

Vapaa-ajalle kehon ja mielen palvelut!

Tavoite	Toimenpiteet	Resurssit ja vastuutahot	Arviointimittarit	Toteutunut 09/2019 mennessä
1. Kuntalaisten aktivointi ja osallisuuden lisääminen.	Tuoda palvelut lähelle - jalkauttaminen: <ul style="list-style-type: none"> 3.sektori tekijänä - kaupunki koordinoi Eriytyinen tuki 	<ul style="list-style-type: none"> Sivistyspalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Käyttäjätilastot Yhteistyön määrä 3.sektorin kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Pääkirjaston uudistetut tilat valmiit 2019: kirjaston, nuoriso- ja liikuntapalveluiden

	<p>liikunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjastotoiminnan kehittäminen • Palveluiden tavoitettavuus 			<p>yhteistyö aloitettu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harrastetakuu yhteistyössä 3. sektorin kanssa toteutunut • Soveltavan liikunnan ohjaajan toimi täytetty 2019, toiminnot aloitettu • Etsivä nuorisotyö vierailut säännöllisesti lukiolla • Seuraparlamentti ja kulttuurifoorumi toiminnassa • Aktivoinnin ja osallisuuden lisääminen nuorisotyössä 2018
2. Liikunnan ja kulttuurin saatavuuden parantaminen.	<ul style="list-style-type: none"> • Liikunnan vieminen ihmisten luo • Paikallistason toiminta kylissä ja lähiöissä • Pyöräilyväylien parantaminen • Lähiiliikuntapaikkojen ylläpito • Liikunnan tukihenkilöt • Yhteistyö 3.sektorin kanssa • Vapaa-aikaetsivä (ei-harrastavat, vanhat ja nuoret) • Palvelut lähelle (ohjaajat siirtyvät, kerhot lähiöihin ja alueille) • Laina- ja vuokraustoiminnan kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut • Tekniset palvelut • 3.sektori 	<ul style="list-style-type: none"> • Kouluterveyskysely • Käyttäjälaskurit • Asiakaskyselyt 	<ul style="list-style-type: none"> • Harrastetakuu ja seurayhteistyö ja vertaisliikuttajat: liikuntaryhmiä lapsille ja aikuisille niin kanta- kuin saaristo-Naantalissa • Lähiiliikuntapaikkatyöryhmä, Rymättylän lähiiliikuntapaikka 2018 ja Majamäen lähiiliikuntapaikka 2019 • Museon palveluita Aurinkosäätiön palvelutalossa (Perinnehuone) ja Birgittakodissa (teemaopastukset)
3. Kirjaston tilojen kehittäminen.	<ul style="list-style-type: none"> • Kerhot kirjastossa, yhteisöllisyys, kirjastosta koko kaupungin olohuone 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala 	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistujamäärät, kävijämäärät 	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutunut 2019 • Kaikissa kirjastoissa satutunteja ja lukupiirejä

Naantalissa ihmisen on hyvä asua ja olla!

Tavoite	Toimenpiteet	Resurssit ja vastuutahot	Arviointimittarit	Toteutunut 09/2019 mennessä
1. Naantali houkuttelee uusia asukkaita monipuolisella asumistarjonnalla ja hyvillä yhteyksillä elämänkaarimallin mukaisesti.	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavoitus • Asuntojen hinnoittelu, erilaisia vaihtoehtoja • Markkinointi; muumit, mummi ja Aaro naapurissa - lapsiperheet 	<ul style="list-style-type: none"> • KH • Ympäristövirasto • Viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Toivottu väestökehitys • Huoltosuhte • Syntyneiden enemmisyys • Julkisen liikenteen sujuvuus 	<ul style="list-style-type: none"> • Asuntomessuilla toimiva ja osaava organisaatio, urheiluseurat mukana markkinoinnissa • Luonnonmaan visio

	<p>erityisesti huomioiden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Syntyvien huomiointi (esim. Naantali-pipo, positiivinen imago) • Asuntomessualueesta viihtyisä, monipuolinen 			<ul style="list-style-type: none"> • Villan tilan kehittyminen virkistyspaikkana • Neuvola jakaa 2019 syntyneille Naantali-pipon ja jatkaa käytäntöä tulevina vuosina • Markkinointi- ja viestintä toteutetaan mukaisesti
2. Aktiivisen kaavoittamisen kautta lisätään nuorten perheiden mahdollisuuksia löytää sopivia asumismuotoja.	Tonttipolitiikassa keskitytään kohtuuhintaisiin ratkaisuihin	<p>Tekninen virasto</p> <p>Maankäyttö</p> <p>KH</p>	<p>Väestökehitys</p> <p>Tonttitarjonta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kukolanavainion pientalotonttien hinnoittelu, mahdollisuus tontin vuokraukseen kaikissa kohteissa • Tonttien kaavoittaminen Naantalin vuokra-asuntojen tarpeisiin
3. Villan tilan alueen kehittäminen virkityskäyttöön.	<ul style="list-style-type: none"> • Suunnittelu, asian eteenpäin vieminen, kevyen liikenteen yhteyden parantaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekninen virasto 	<ul style="list-style-type: none"> • Teknisen viraston arvio 	<ul style="list-style-type: none"> • Kevyen liikenteen yhteys Haijaisten kuntokeskukseen toteutunut 2019 • Villan tilan kehittämissuunnitelma 2019
4. Lisää edullista monipuolista vuokra-asumista.	<ul style="list-style-type: none"> • Käynnistetään neuvottelut Naantalin vuokratalot Oy:n kanssa • Huomioidaan kriisi- ja tukiasuminen • Ei keskitetä vuokra-asumista vain tietyille alueelle 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavoitus • Ympäristövirasto • SOTE • KH 	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttöön tulevien asuntojen määrä vs. väestökehitystavoitteet • Teknisen viraston ja sosiaalityön arvio 	<ul style="list-style-type: none"> • Edullista vuokra-asumista • Asunto-ohjelma
5. Asuinympäristöt mahdollistaisivat liikkumisen, kokoontumisen, harrastamisen.	<ul style="list-style-type: none"> • Viihtyisät ympäristöt, hyvät kulkuyhteydet 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekninen virasto yhteistyössä eri toimijoiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> • Asukaskyselyt 	<p>Vanhan kaupungin rannan kehittämissuunnitelma 2018</p>

OSA II VALTUUSTOKÄSITTELY

Liite 1: Lisäselvitys suunnitelmataulukon toteutumisesta 09/2019 mennessä

Tästä liitteestä löytyvät lisäykset Hyvinvointisuunnitelman suunnittelutaulukon tavoitteiden toteutumisiin, jotka ovat toteutuneet 09/2019 mennessä. Kaikkiin osioihin ei ole lisäyksiä.

LAPSILLE, NUORILLE, JA PERHEILLE PALVELUITA ENNAKOIVASTI!

1. Varhaisen tuen toimintamalli poikkihallinnollisena yhteistyönä

- Lapsiperheiden sosiaalityön palvelutarpeen arvioinnin prosessia ja sisältöjä on selkeytetty, yhteistyön roolia täsmennetty
- Työntekijöille on järjestetty koulutusta palvelutarpeen arviointiin, perheiden kohtaamiseen ja varhaiseen tukeen. Lapsiperheiden sosiaalityön henkilöstä on saanut palvelutarpeen arviointikoulutusta 2018.
- Koulukuraattorit (3) ja koulupsykologit (3) nimetyillä kouluillaan
- Hyvinvointikartta/sähköinen hyvinvointikysely käytössä (5. ja 8.lk) on käytössä kaikissa kouluissa
- Lukiossa lisätty erityisopettajaresurssia 3pvä / vko
- Kouluterveyskysely 2018 ja 2019 tehty, tuloksista johdettu ja johdetaan lukuvuoden kehittämiskohteita

2. Perheiden kohtaaminen

- Varhaiskasvatuksen tiedotusta uudistettu: Facebook-sivusto ja avoimien palveluiden yhteisesite (kaupunki, 3.sektori ja seurakunta)
- Avohoitokäynnit VSSHP:n lastenpsykiatrialla ovat kasvaneet 6,6% vuodesta 2017 ja vähentyneet nuorisopsykiatrialla 9% vuodesta 2017
- Peruspalveluita vahvistettu ja vahvistetaan edelleen; nuorten mielenterveyspalveluissa aloittanut 6/2019 sairaanhoitaja, joka tavattavissa myös yläkouluissa ja palvelut suunnattu nuorille. Kouluterveydenhuollon, oppilashuollon ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden työntekijöiden osaamista vahvistetaan oppilaan tunnesäätelytaitojen tukemisessa.

5. Lukeminen ja liikkuminen

- Lukion ja liikuntapalveluiden yhteistyö käynnistynyt. Toteutettu lyhytkursseja vähän liikkuville
- Monilajiklubi aloittanut Suopellossa

TYÖIKÄISET TYÖKUNTOON!

2. Työikäisten hyvinvointia edistävästä palveluista tiedottaminen avoimesti ja julkisesti.

- Varhaiskasvatuksen tiedotusta uudistettu: Facebook ja avoimien palveluiden yhteisesite (kaupunki, 3.sektori ja seurakunta)

IKÄIHMISET OSALLISIKSI!

1. Palvelutarpeeseen vastaaminen

- Kotihoidon resurssia vahvistettu 2019. Henkilöstöä esitetään lisää kotihoitoon vuosina 2020-2021

VAPAA-AJALLA KEHON JA MIELEN PALVELUT!

1. Kuntalaisten aktivointi ja osallisuuden lisääminen.

- Aktivoinnin ja osallisuuden lisääminen nuorisotyössä 2018: nuorisovaltuusto- ja vertaistiedottojatoiminta oli aktiivista vuonna 2018. Uusi nuorisovaltuusto aloittaa vuonna 2020
- Kouluissa nuorisoi-, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden toimintaa

Liite 2: Hyvinvoinnin edistämistä tukevat ohjelmat ja suunnitelmat

1. Taloussuunnitelma
2. Lastensuojelulainmukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2019-2022
3. Mielensterveys- ja päihdetyön suunnitelma 2019-2022
4. Seudullinen kotouttamisohjelma 2018-2021
5. Opetussuunnitelma
6. Asunto-ohjelma
7. Maankäytön kehityskuva 2035
8. Kaupunkistrategia 2022

Liite 3: Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Naantalin strategiaa valmisteltiin samanaikaisesti Hyvinvointikertomuksen kanssa. Tavoitteena oli rakentaa strategiaa tukeva Hyvinvointisuunnitelma.

Menestysteemat määrittelevät suunnan kaupungin kehittämiseksi vuoteen 2022 saakka. Ne ohjaavat kaupungin talousarvioiden ja suunnitelmien laatimista sekä kaupungin jokapäiväistä toimintaa:

1. Viihtyisää asumista ja korkeatasoisia palveluita
2. Kilpailukykyinen ympäristö yrityksille
3. Joustavaa päätöksentekoa ja osaavaa johtamista
4. Aloitteellinen ja hyvinvoiva henkilöstö
5. Digi-Naantali palvelee ja osallistaa

Strategia löytyy [Naantalin kaupungin verkkosivuilta](#)

Liite 4: Indikaattorien osoittama hyvinvointi

Sähköinen hyvinvointikertomus: indikaattoritiedon tulkinta
Versio 6.9.2017

Indikaattoritiedon tulkinta

Indikaattoriarvon suhteellinen muutos
(ilmaistaan aina prosentteina; vuosiraportissa verrataan edeltävän vuoden, laajassa kertomuksessa viiden vuoden takaiseen arvoon; alla oleva esimerkki laajasta kertomuksesta)

Viime vuosien kehitys
(indikaattoriarvot)

Viimeisin indikaattoriarvo omassa kunnassa ja vertailukunnissa sekä tämän mukainen järjestys ja vertailu
(oma organisaatio lihavoituna)

OPISKELU, TYÖ JA TOIMEENTULO

Voit lisätä indikaattoreita osion kuvakkeesta

Opiskelu, työ ja toimeentulo

INDIKAATTORIT	MUUTOS (%)	SUUNTA	VERTAILU
Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä (P)	-25.00		

Ympyrän kehän vahvuus ilmaisee muutoksen voimakkuutta – mitä paksumpi ympyrän kehä, sitä suurempi muutos.

Ympyrän kehän ja suuntakuvaajan väri riippuu tapahtuneesta muutoksesta ja indikaattorin arvotuksesta (onko muutos arvioitu tai arvoitettu myönteiseksi vai kielteiseksi asiaksi; arvotusta muutetaan indikaattorien muokkaustilassa).

Keltainen väri kertoo, että oman kunnan ero vertailukuntaan on alle 10 prosenttia.

ARVOTUS

-

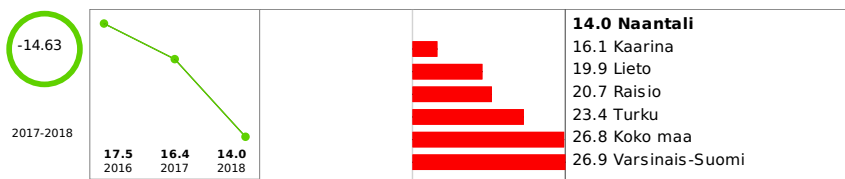
6.9.2017 Page 1

TALOUS JA ELINVOIMA

Talous

Tulot

Valtionosuudet, % nettokustannuksista

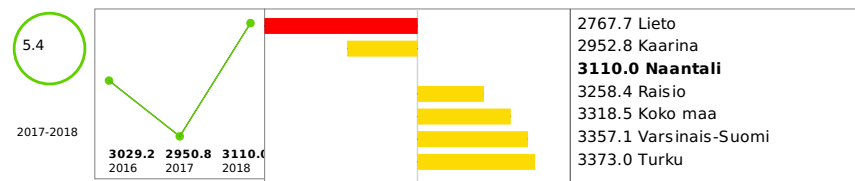

Verotulot, euroa / asukas

Menot

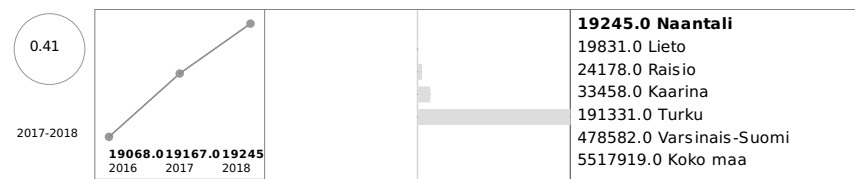
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa / asukas

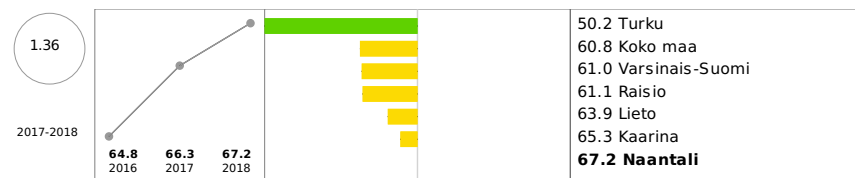
Elinvoima

Väestö

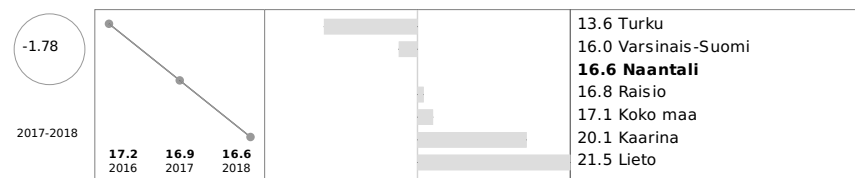
Väestö 31.12.

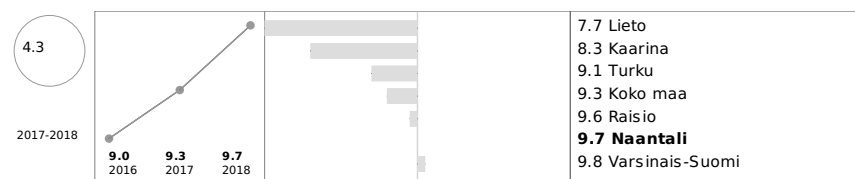
Huoltosuhde, demografinen

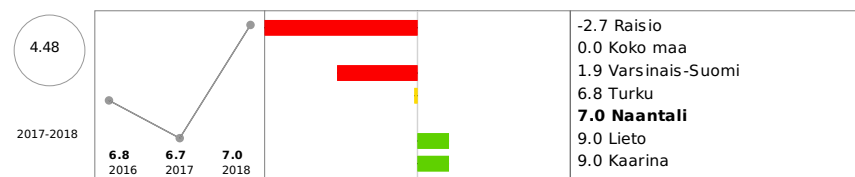
0 - 15-vuotiaat, % väestöstä

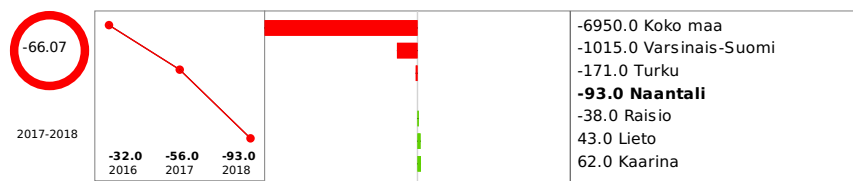
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

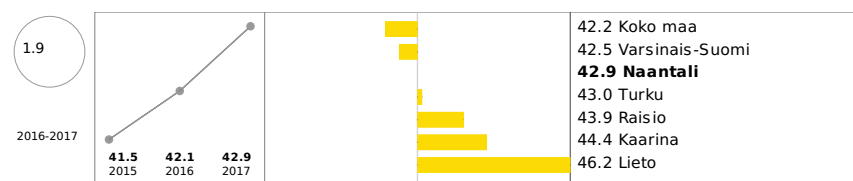
Syntyneiden enemmitys

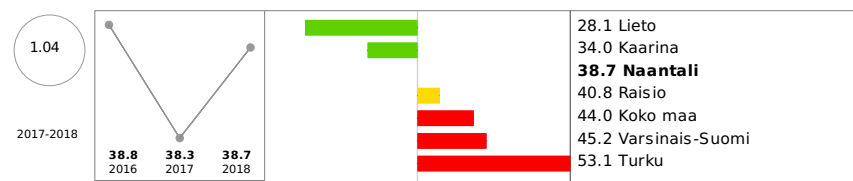
Koulutustasomittain

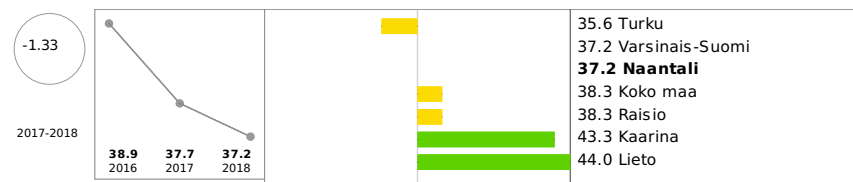
Työlliset, % väestöstä

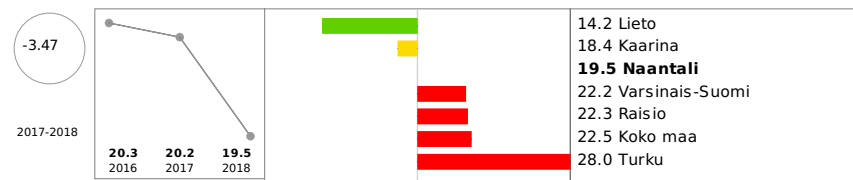
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

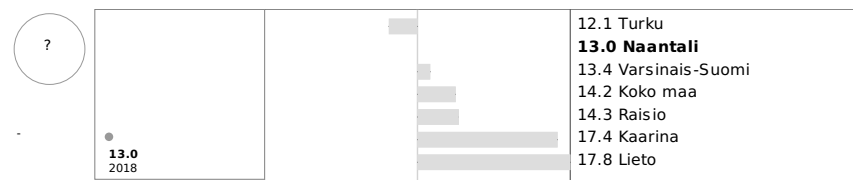
Lapsiperheet, % perheistä

Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä

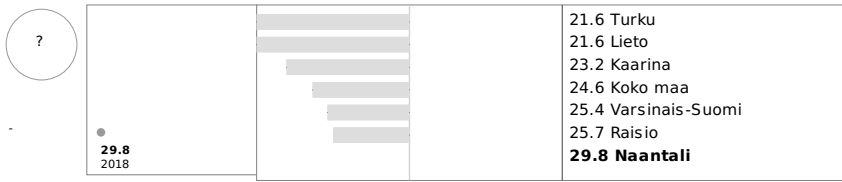

0 - 14-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2025

65 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2025

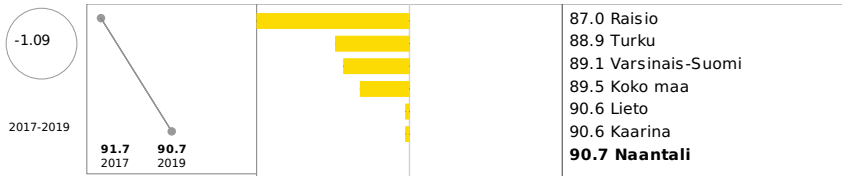

TALOUS JA ELINVOIMA - Yhteenveto

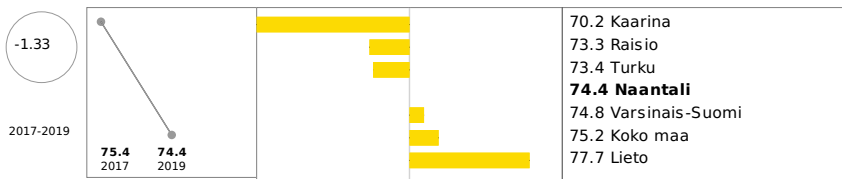
LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

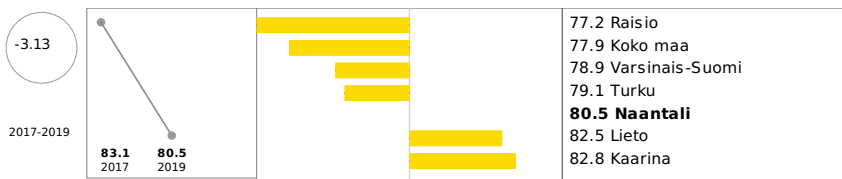
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

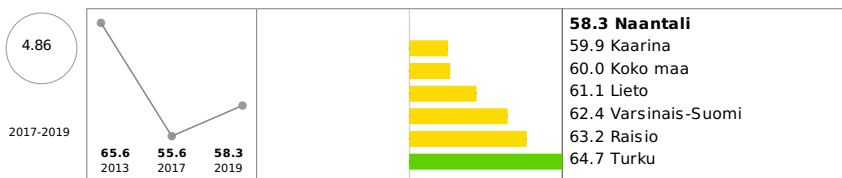
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

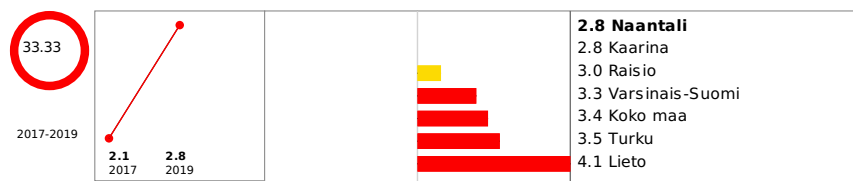
Pitää koulunkäynnistä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Pitää koulunkäynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista

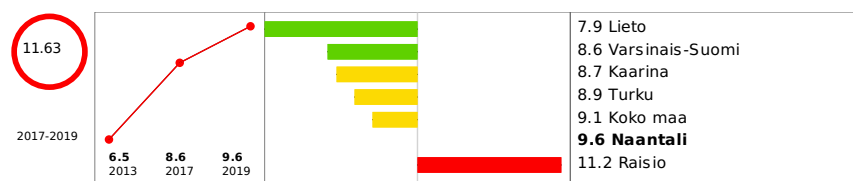
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

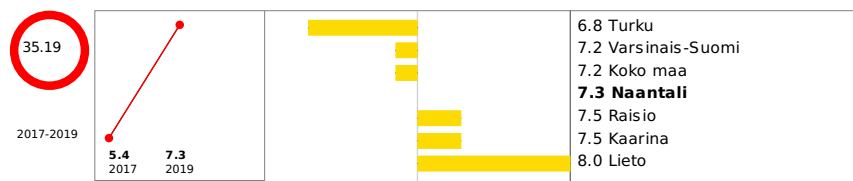
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

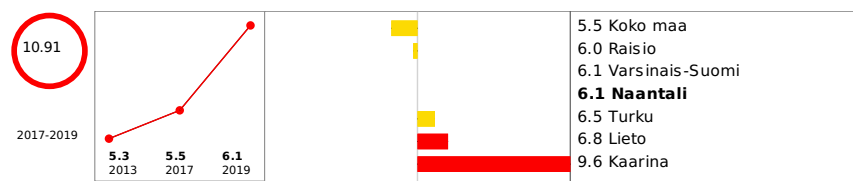
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

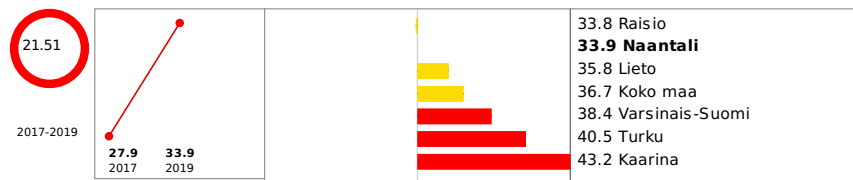
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

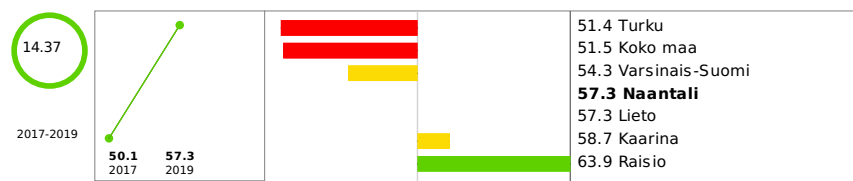
Koulustressi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

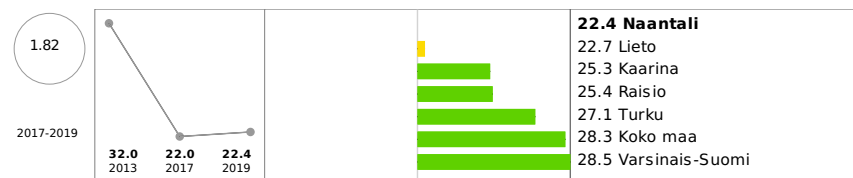
Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

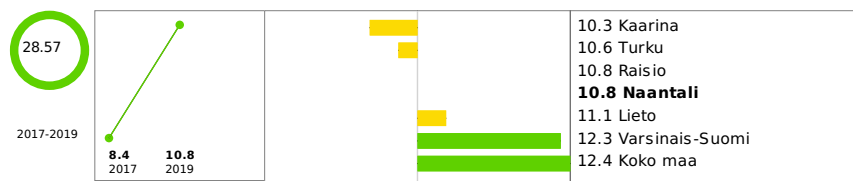
Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulukuraattorilta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

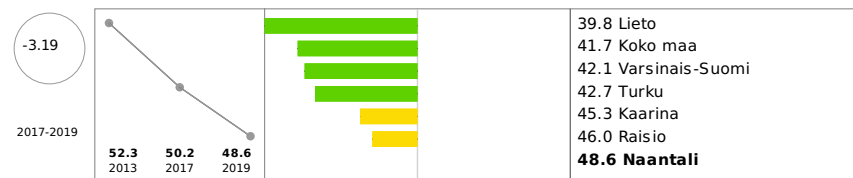
Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

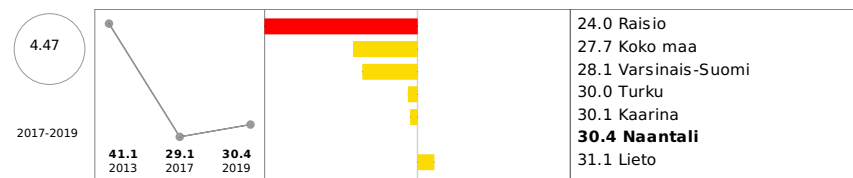
Luokassa uskaltaa sanoa mielipiteensä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Opettajat eivät ole kiinnostuneita oppilaan kuulumisista, % 8. ja 9. luokan oppilaista

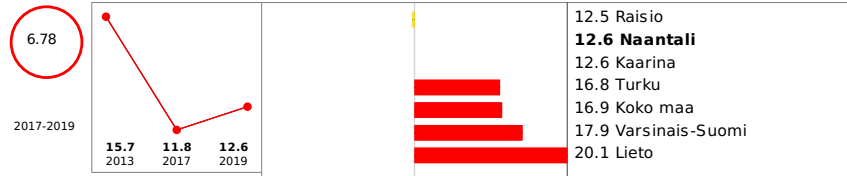
Opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisuun oppitunnilla, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Opettajat usein kiinnostuneita siitä, mitä oppilaalle kuuluu, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

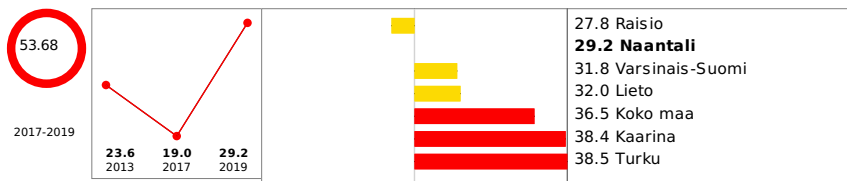
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

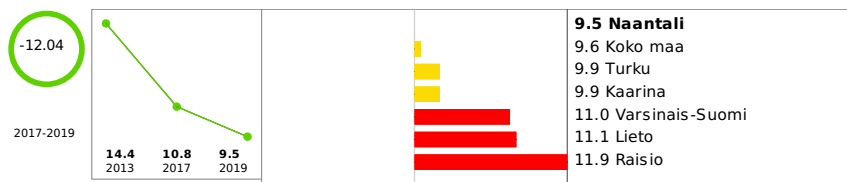
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

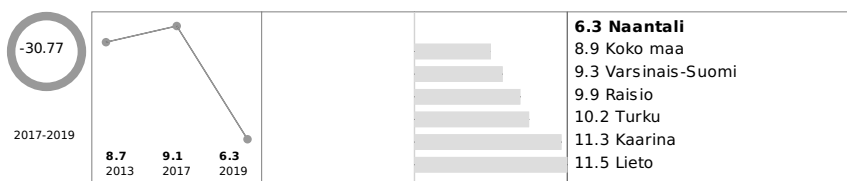
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

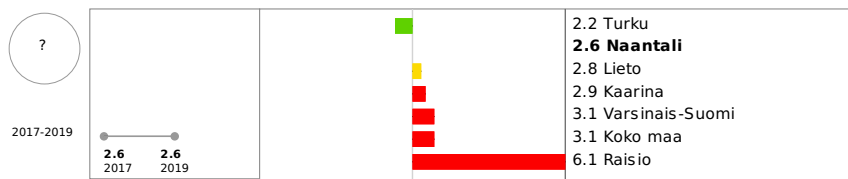

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Opiskelu, työ ja toimeentulo

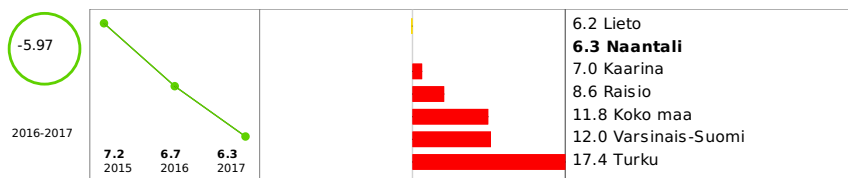
Paljon vaikeuksia lukemisessa, laskemisessa tai kirjoittamisessa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Vaikeuksia oppimistaidoissa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

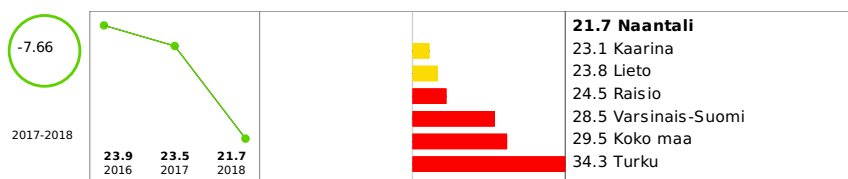

Lasten pienituloisuusaste

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

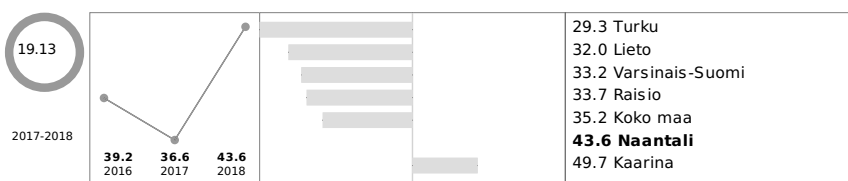
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

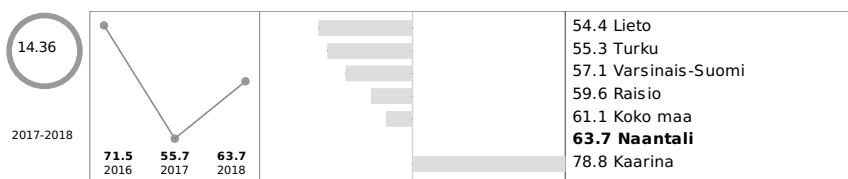
Kunnan palvelut

Päivähoito

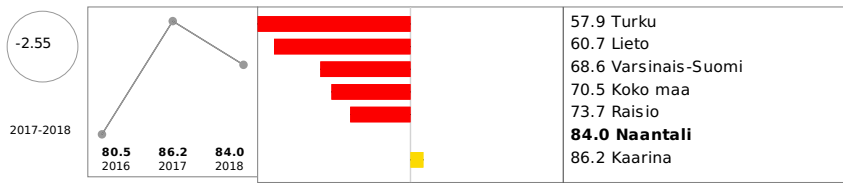
Kunnan kustantamassa kokopäivähoidossa olleet 1 - 2-vuotiaat, % vastaavikäisestä väestöstä

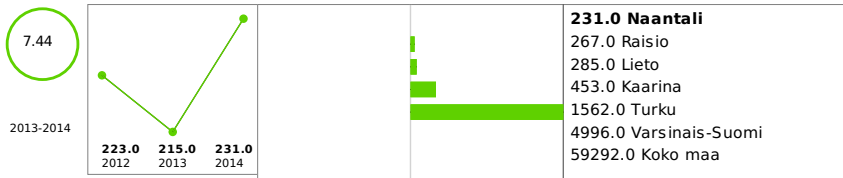
Kunnan kustantamassa kokopäivähoidossa olleet 3 - 5-vuotiaat, % vastaavikäisestä väestöstä

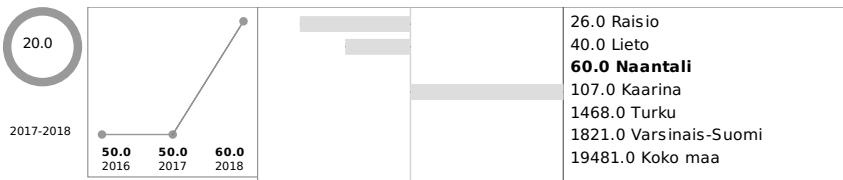
Lasten päivähoitossa olleet 3 - 5-vuotiaat % vastaavanikäisestä väestöstä

Esiopetuksen piirissä lapsia 20.9. yhteensä, lkm

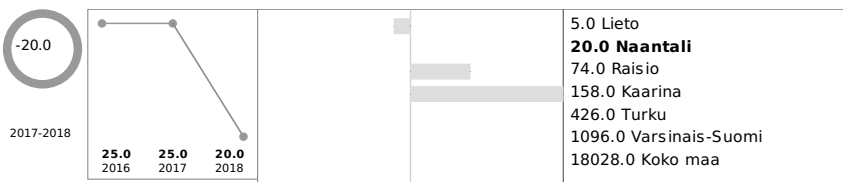
Leikkitoiminnan piirissä keskimäärin toimintapäivänä olleet lapset, kunnan kustantamat palvelut

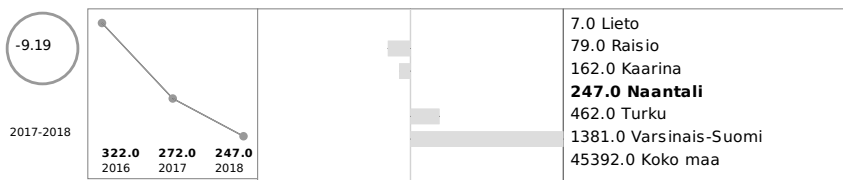
Varhaiskasvatuksen palveluseleitä saaneet asiakkaat

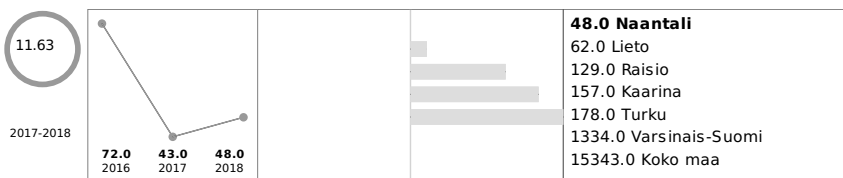
Yksityisen hoidon tukea saaneita perheitä vuoden aikana

Kuntalisää (Kelan maksamat) saaneita perheitä vuoden aikana

Kokopäivähoidossa perhepäivähoidossa olleet lapset 31.12., kunnan omat palvelut

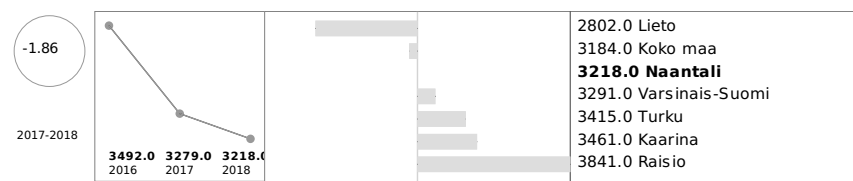
Koulu

Terveystiedon ja -kasvatuksen (TEA) perusopetuksessa, pistemäärä

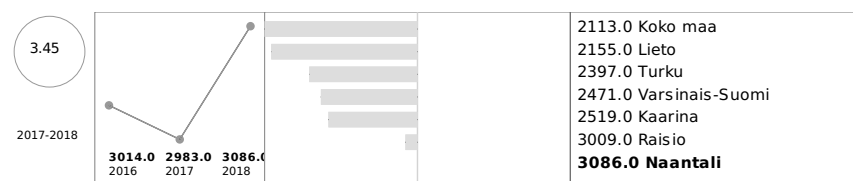

Sosiaali- ja terveydenhuolto

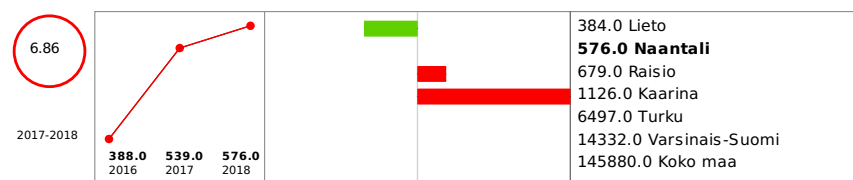
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

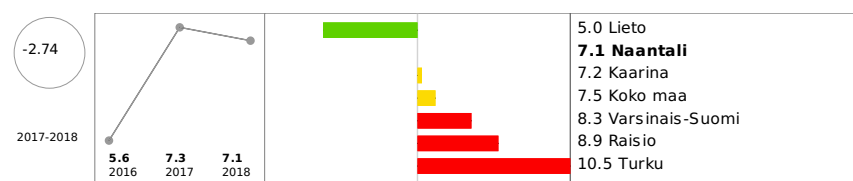
Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit / 1 000 7 - 18-vuotiasta

Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä (THL)

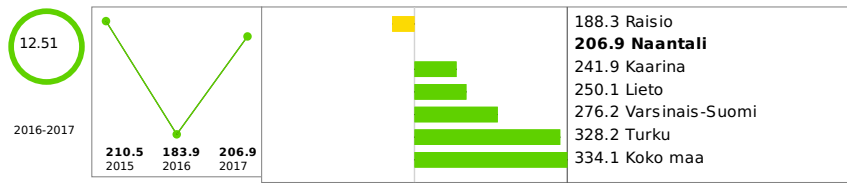
0 - 17-vuotiaat lapset, joista on tehty lastensuojeluilmoitus, % vastaavankäisestä väestöstä (THL)

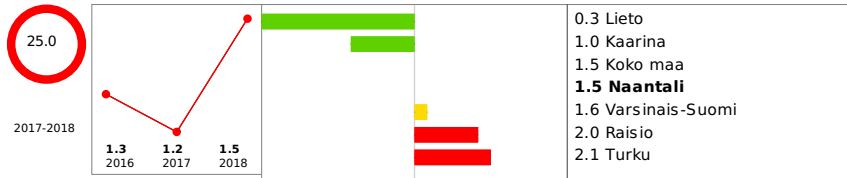
Lastensuojelun avoimuuslasten tukitoimien piirissä 0 - 17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavankäisestä väestöstä (THL)

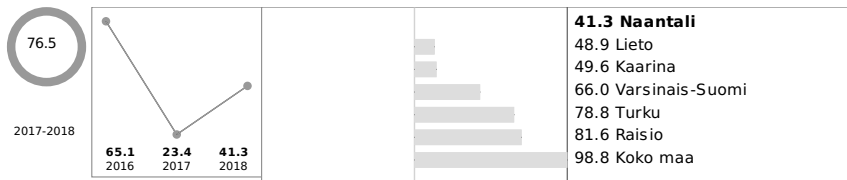
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lastenpsykiatria / 1 000 0 - 12-vuotiaista

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 0 - 16-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Muut palvelut

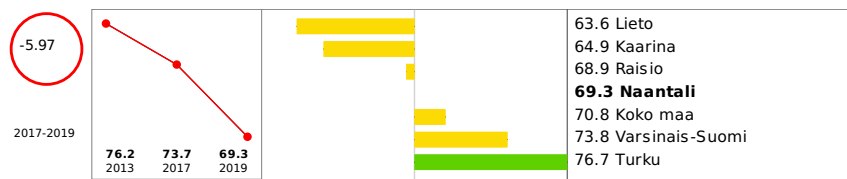
Talous

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

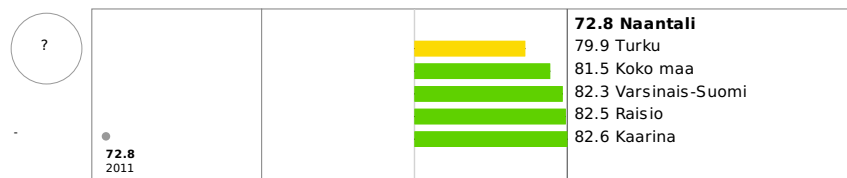
NUORET JA NUORET AIKUISET Hyvinvointi

Elämänlaatu ja osallisuus

Pitää opiskelusta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

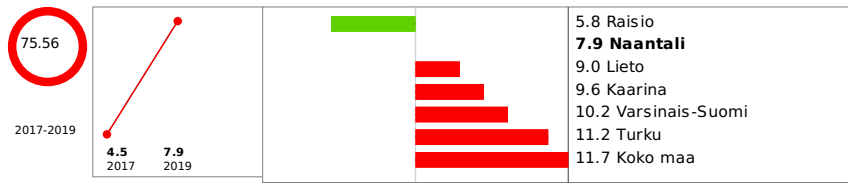

Pitää opiskelusta, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

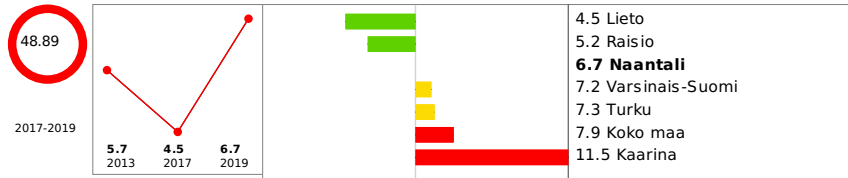

Tuntee itsensä yksinäiseksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

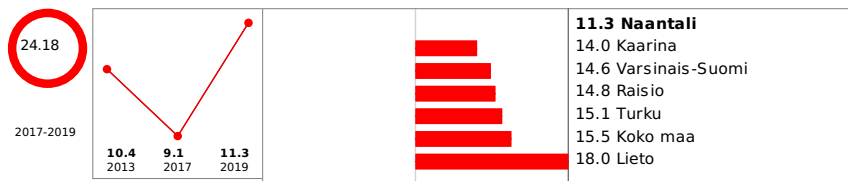
Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

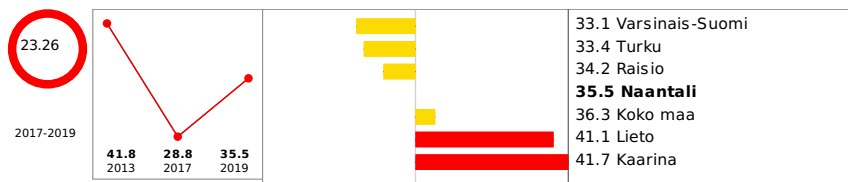
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Koulu-uupumus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

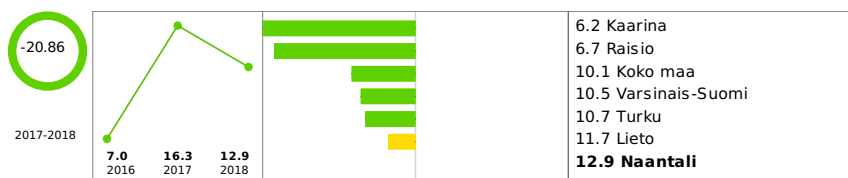
Opettajat eivät ole kiinnostuneita oppilaan kuulumisista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavikäisestä väestöstä

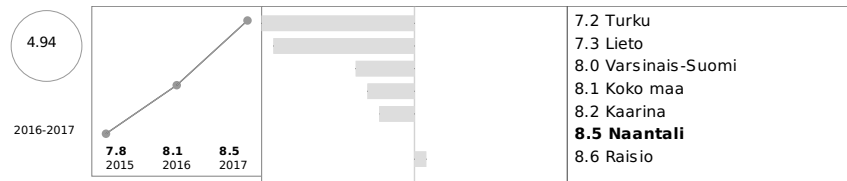

Raskaudenkeskeytykset alle 25-vuotiailla / 1 000 15 - 24-vuotiasta naista

Opiskelu, työ ja toimeentulo

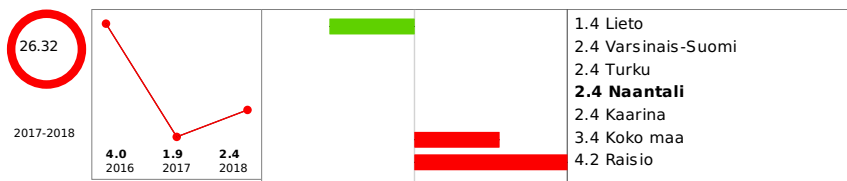
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kunnan palvelut

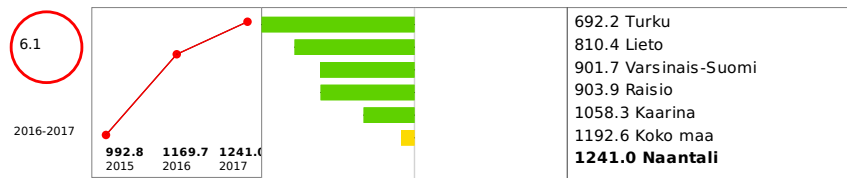
Koulu

Terveydenedistämisenaktiivisuus (TEA) lukiokoulutuksessa, pistemäärä

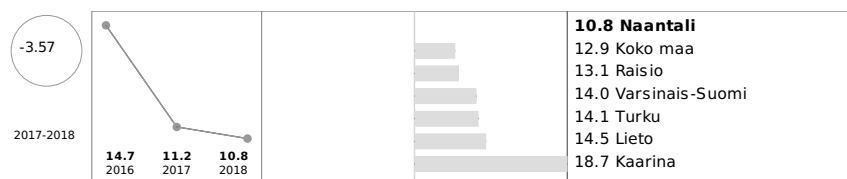

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13 - 17-vuotiasta

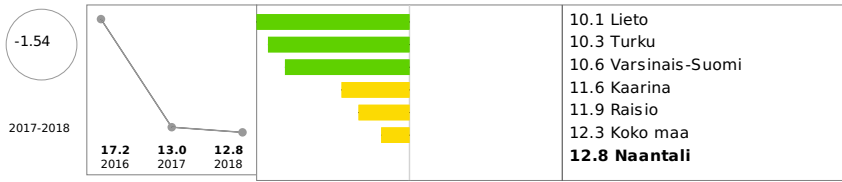

Psykiatrian laitoshoidon hoitajaksot 18 - 24-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

Muut palvelut

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

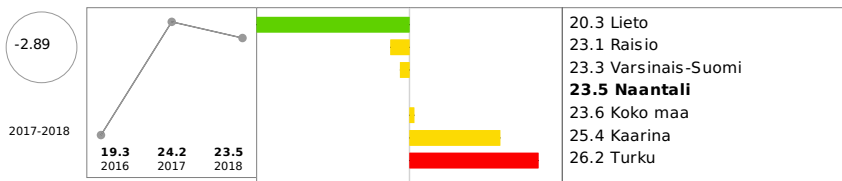
Talous

NUORET JA NUORET AIKUISET - Yhteenveto

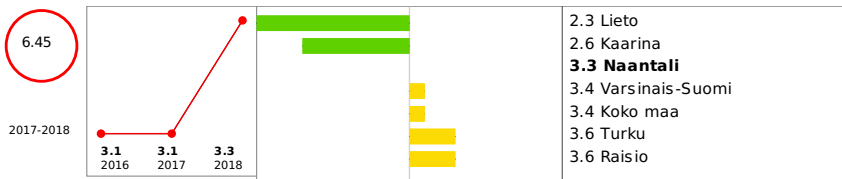
TYÖIKÄISET *Hyvinvointi*

Elämänlaatu ja osallisuus

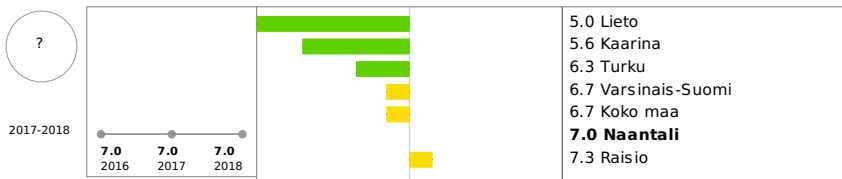
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

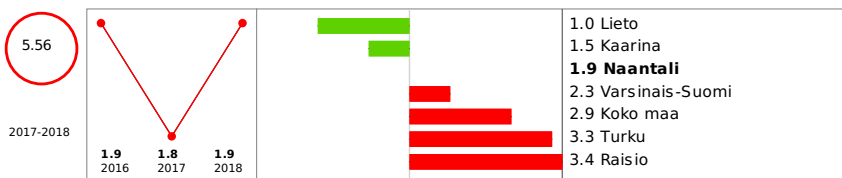

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

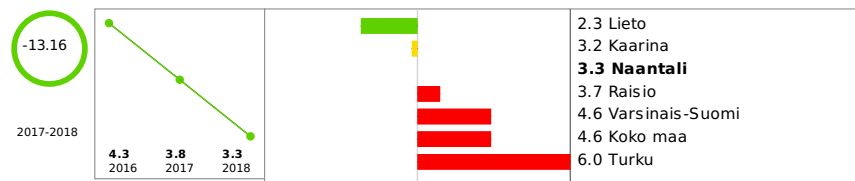

Opiskelu, työ ja toimeentulo

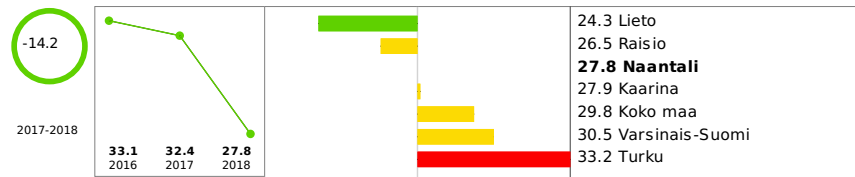
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

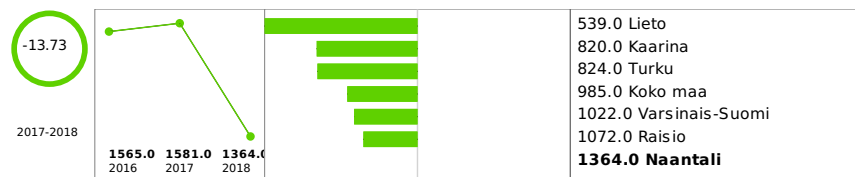
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

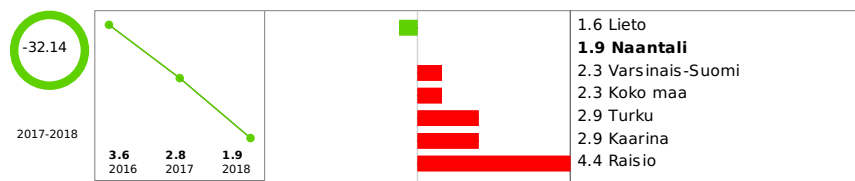
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

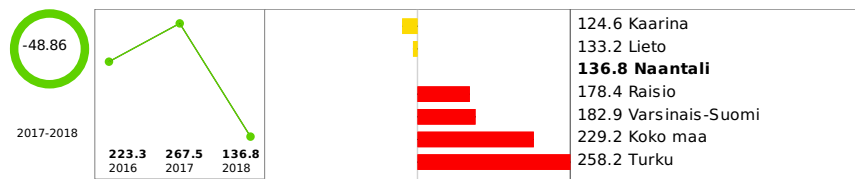
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

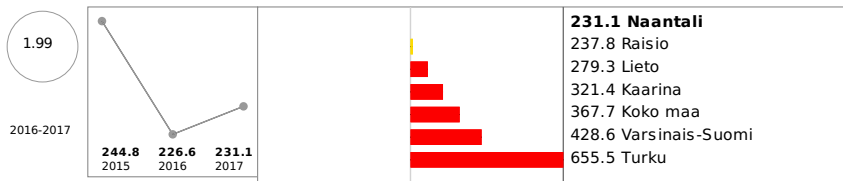
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat / 1 000 asukasta

Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 17 - 74-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

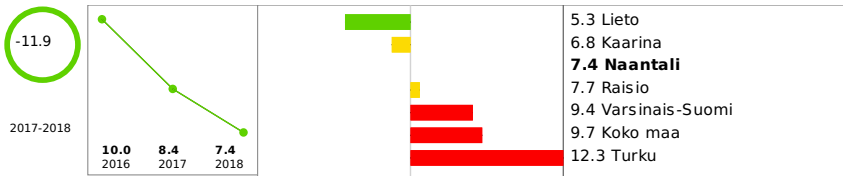

Erikoissairaanhoidon avohoitoikännit, psykiatria / 1000 18 vuotta täyttänyttä

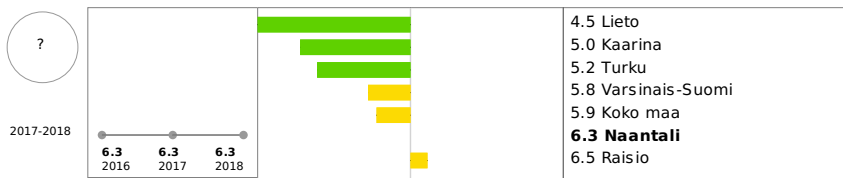

Muut palvelut

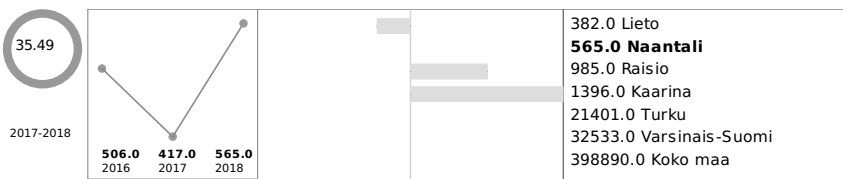
Työttömät, % työvoimasta

Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki, 1000 euroa

Talous

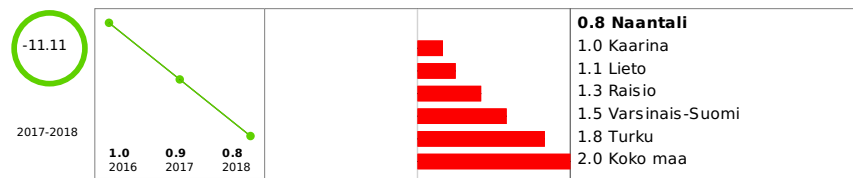
TYÖIKÄISET - Yhteenveto

IKÄIHMISET *Hyvinvointi*

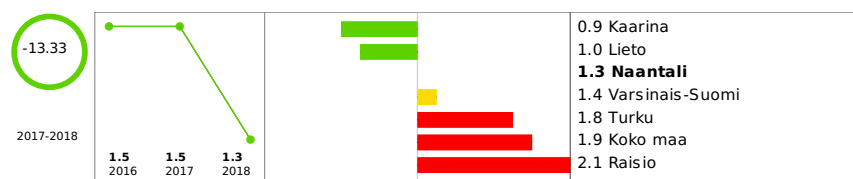
Elämänlaatu ja osallisuus

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

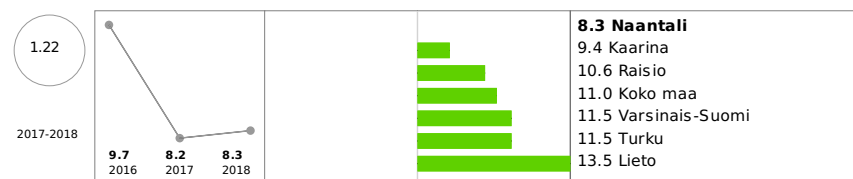
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

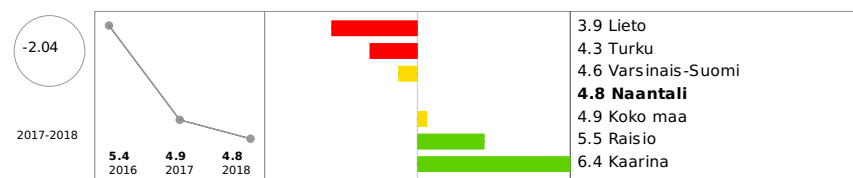
Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Säännöllisen kotihoiton piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

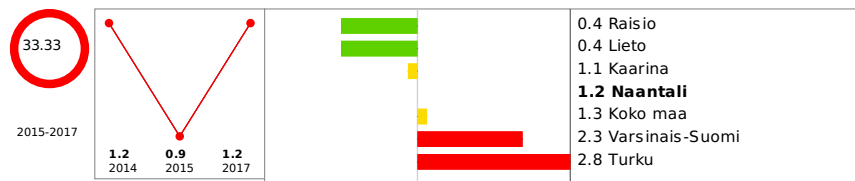
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

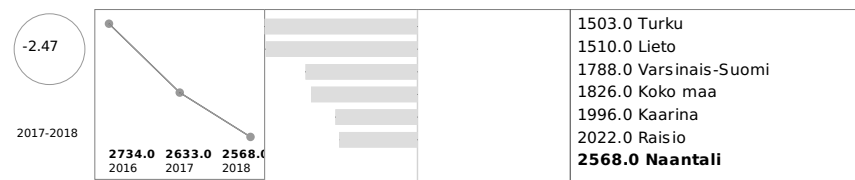
Ikäntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä

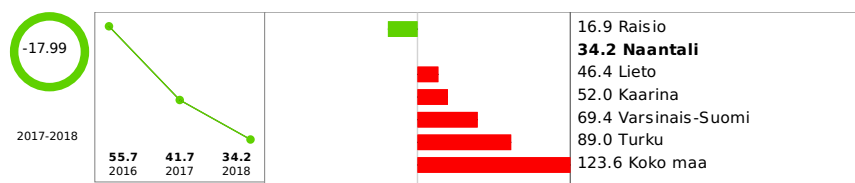
Vanhainkocodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä

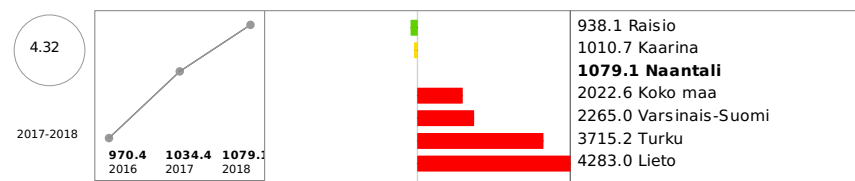
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 65 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavanikäistä

Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 75 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavanikäistä

Somaattisen erikoissairaanhoidon hoitopäivät 75 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavanikäistä

Talous

IKÄIHMISET - Yhteenveto

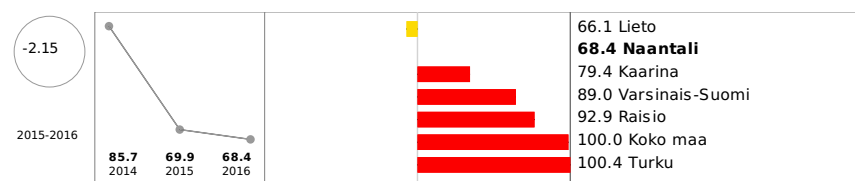
KAIKKI IKÄRYHMÄT **Hyvinvointi**

Elämänlaatu ja osallisuus

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

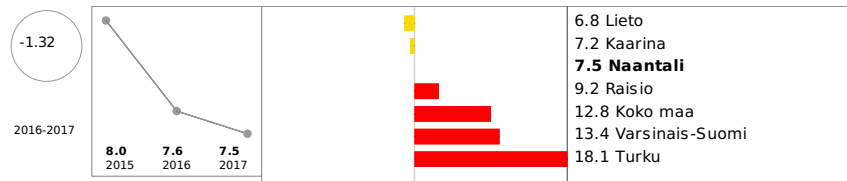

Mielenterveysindeksi, ikävakioitu

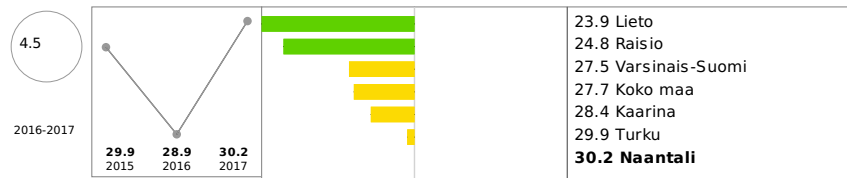

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

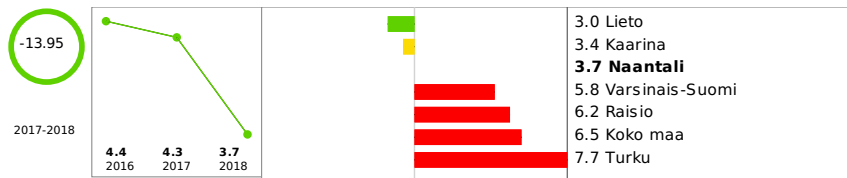

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

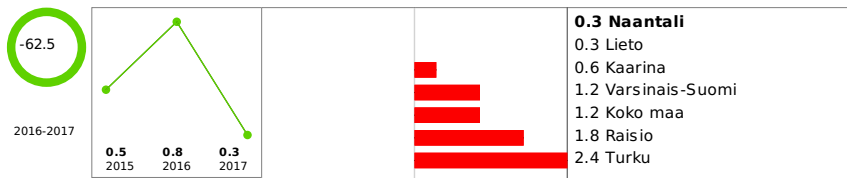

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

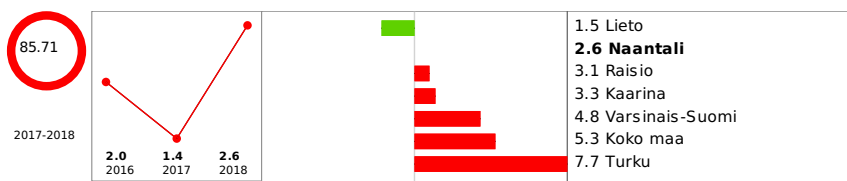
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

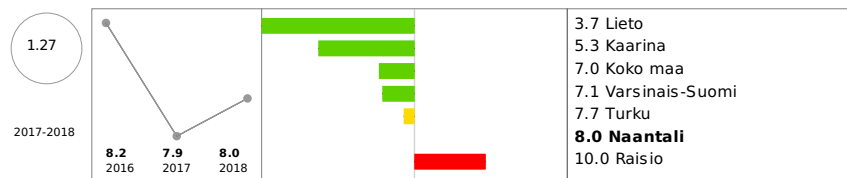
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1 000 asukasta

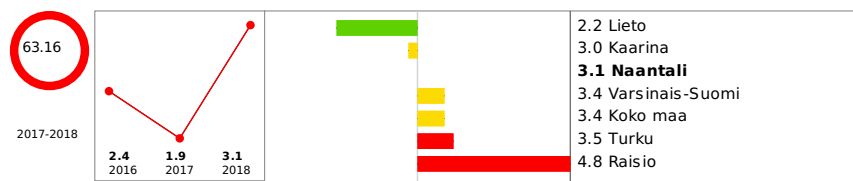

Alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa

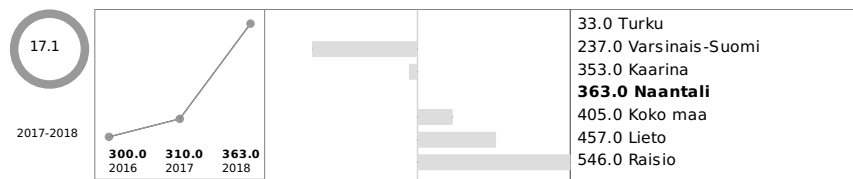
Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta

Kunnan palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

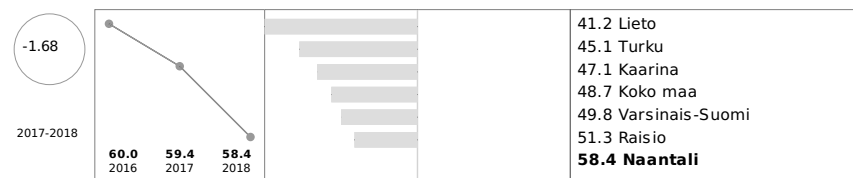
Perusterveydenhuollon muut avohoitokäynnit (muu ammattiryhmä kuin lääkäri) / 1 000 asukasta

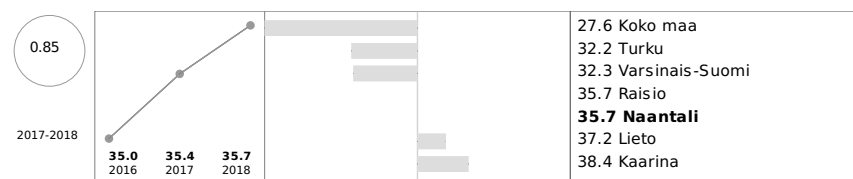
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

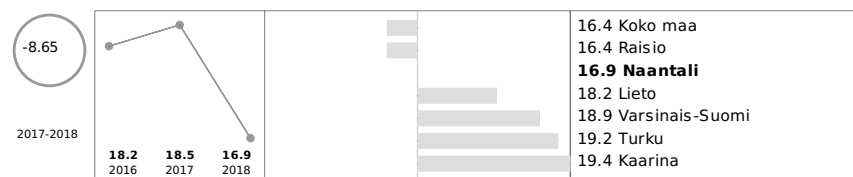
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä, % väestöstä

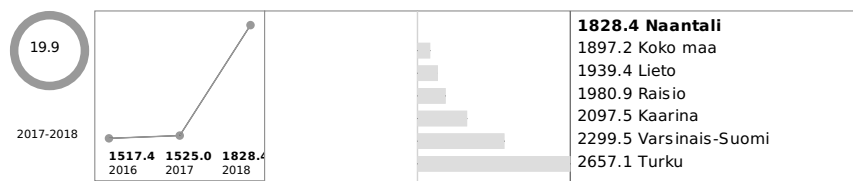
Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä

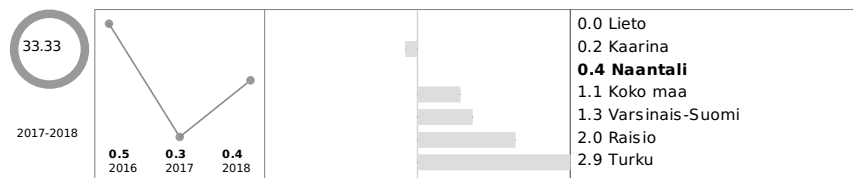
Hammaslääkäripalveluja yksityissektorilla käyttäneet (korvauksia saaneet hlöt), % väestöstä

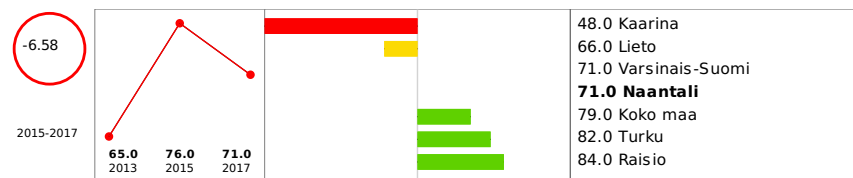
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit / 1 000 asukasta

Päihdehuollon asumispalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta

Terveydenedistämisyhteistyö (TEA) kunnan strategisessa johtamisessa, pistemäärä

Vapaa-aika

Muut palvelut

Talous

KAIKKI IKÄRYHMÄT - Yhteenveto